

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Інформатика)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Інформатика
Форма навчання	Денна
Розробник (викладач)	Собчук Оксана Миколаївна , кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Електронна адреса викладача: Sobchuk.Oksana@vnu.edu.ua Телефон: 050-339-74-00
Семестр, курс	IV курс, VIII семестр
Кількість годин/кредитів	Загальний обсяг: 7 кредитів / 210 годин Консультації: 8 год. Самостійна робота: 202 год.
Форма контролю	Залік
Терміни практики	Згідно навчального плану, IV курс, VIII семестр, 6 тижнів
Мова навчання	українська
Анотація практики	Педагогічна практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки за освітньо-професійною програмою, складовою частиною циклу професійної підготовки. Педагогічну практику здобувачі освіти проходять впродовж шести тижнів у 8 семестрі з відривом від навчального процесу після того як отримали фундаментальні фахові, психолого-педагогічні та соціально-гуманітарні знання. За час проходження педагогічної практики вони отримують досвід педагогічної діяльності, можливість використати здобуті теоретичні знання під час самостійного проведення навчальних занять з учнями, а також усвідомити відповідальність і багатогранність роботи вчителя. Перебуваючи на практиці, здобувачі освіти здійснюють зв'язок між кафедрою факультету та закладами загальної середньої освіти, сприяють обміну досвідом між вчителями та викладачами університету. <i>Базами педагогічної практики є заклади загальної середньої освіти міста Луцька, Волинської, Рівненської, Львівської областей, з якими Волинський національний університет імені Лесі Українки має укладені договори щодо проведення практик.</i>
Пререквізити	«Методика навчання інформатики», «Сучасні педагогічні технології», «Методика виховної роботи», «Вікова, педагогічна та спеціальна психологія», «Практикум зі шкільного курсу інформатики», «Програмування», «Архітектура обчислювальних систем», та інші освітні компоненти циклу професійної підготовки, зокрема «Основи освітнього менеджменту та лідерства»,

	«Психолого-педагогічна практика», «Навчальна практика з розробки електронних дидактичних ресурсів з інформатики», «Виробнича практика (застосування інформаційних технологій в освіті)».
Постреквізити	Знання, уміння та навички, здобуті по завершенні практики використовуються в подальшому при підготовці до комплексного державного екзамену.
Мета практики	Метою педагогічної практики є підготовка здобувачів освіти до реалізації професійних функцій вчителя інформатики, вдосконалення їх фахової психолого-педагогічної підготовки, знань з теорії та практики викладання інформатики організації освітнього процесу в закладах середньої освіти для базової школи, та формування практичних методичних вмінь та навичок самостійного методичного дослідження. Основними завданнями Педагогічної практики є: – формування уміння проводити уроки з використанням сучасних методів та прийомів навчально-пізнавальної діяльності; – розвиток уміння здійснювати виховну роботу; – формування вміння проводити науково-дослідну роботу; – виховання стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті; – свідоме застосування здобутих теоретичних знань у практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості; – формування та розвиток професійних навичок та вмінь; – ознайомлення з організацією навчально-виховної роботи у школі, передовим педагогічним досвідом; – розвиток soft skills: комунікативні навички, уміння планувати, здійснювати самоконтроль, самоаналіз і об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності; – вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності. У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні володіти такими компетентностями: Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук та інформатики, зокрема опанування інформаційних технологій, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчально-виховного процесу в базовій середній школі. Загальні компетентності: – ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність). – ЗК 2. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети. – ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку

суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- **ЗК 4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 6.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 7.** Здатність знаходити, обробляти, інформацію з різних джерел, аналізувати та синтезувати на основі перевірених фактів та логічних аргументів.
- **ЗК 8.** Здатність до самовизначення мети діяльності, самостійного пошуку знань, їх осмислення, закріплення, формування та розвитку умінь і навичок.
- **ЗК 9.** Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
- **ЗК 10.** Здатність застосовувати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- **ЗК 11.** Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

Фахові компетентності:

- **СК 3.** Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.
- **СК 4.** Здатність використовувати знання наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів у практиці навчання інформатики в базовій середній школі.
- **СК 5.** Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та Internet-технології для управління та забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх закладах освіти.
- **СК 6.** Здатність усвідомленого вибору навчально-викладацьких та оцінювальних стратегій і розуміння їх теоретичних основ, практичних навичок навчання та викладання.
- **СК 7.** Здатність проводити навчальні та позакласні заняття з інформатики (за різними навчальними програмами), застосовувати системний підхід до вирішення навчально-викладацьких та психолого-педагогічних проблем у загальноосвітніх навчальних закладах.
- **СК 8.** Здатність створювати та керувати освітніми інформаційними проєктами і оцінювати їх результати, проєктувати навчальний процес учнів.
- **СК 9.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).
- **СК 10.** Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.
- **СК 11.** Здатність розв'язувати задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності та формувати відповідні вміння учнів.
- **СК 12.** Здатність демонструвати знання й розуміння наукових фактів, теорій, принципів і методів математичного апарату,

	необхідного для підтримки предметної галузі «Інформатика». – СК 13. Здатність забезпечити охорону життя і здоров'я учнів (у тому числі з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та позаурочній діяльності. – СК 14. Здатність до цифрового подання та обробки графічної, звукової та відео інформації. – СК 15. Здатність до математичного формулювання та досліджування неперервних та дискретних математичних моделей, обґрунтування вибору методів і підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач з інформатики та ІКТ. – СК 16. Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень. – СК 17. Здатність до аналізу, синтезу і оптимізації інформаційних систем та технологій з використанням математичних моделей і методів. – СК 18. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики. – СК 19. Здатність проєктувати та розробляти програмне забезпечення, розв'язувати задачі з інформатики із застосуванням різних парадигм програмування. – СК 23. Здатність проводити адміністрування комп'ютерної мережі, реалізовувати комплекс заходів, спрямованих на забезпечення захисту інформації та формування вмінь безпечної роботи школярів у комп'ютерній мережі. – СК 24. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї й реалізовувати їх у проєктах (стартапах).
Результати навчання	Відповідно до освітньо-професійної програми, успішне виконання завдань педагогічної практики дозволяє отримати такі результати: – ПР 1. Демонструвати знання психолого-педагогічних і комунікаційних теорій, теорій навчання й виховання, основних напрямків та перспектив розвитку освіти та педагогічної науки в Україні. – ПР 3. Використовувати знання та розуміння міжнародних та національних стандартів і практик в професійній діяльності. – ПР 5. Використовувати особливості диференційованого навчання, організацію освітнього процесу з урахуванням особливих потреб учнів, базових категорії та понять спеціальності. – ПР 6. Розробляти психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. – ПР 7. Застосовувати сучасні методики та методи вивчення фахових дисциплін предметної спеціалізації «Інформатика», зокрема із використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у середній школі із дотриманням правил і рекомендацій щодо здоров'язбереження школярів відповідно до чинного законодавства.

	– ПР 8. Узагальнювати широкий міждисциплінарний контекст предметної спеціалізації «Інформатика». – ПР 9. Управляти комплексними діями або проектами, усвідомлювати відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах, застосовувати правила техніки безпеки відповідно до предметної спеціалізації ІКТ. – ПР 10. Розуміти та використовувати взаємозв'язок логічних та математичних основ інформаційних технологій. – ПР 24. Розробляти та підбирати навчальне, інформаційно-методичне й технічне забезпечення із використання різних освітніх та комунікаційних платформ. – ПР 25. Підбирати програмно-апаратні засоби, програмні технології та сучасні інформаційні системи для улаштування комп'ютерного класу, дотримуючись вимог до освітлення, мікроклімату, електро- та пожежної безпеки на основі знань принципів побудови інформаційних систем та організації захисту інформації.
--	--

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
Підготовчий	<i>Тривалість – 1-й та 2-й дні практики</i> - Проведення настановної конференції. Ознайомлення з програмою практики, її метою та основними завданнями. - Знайомство із закладом освіти, бесіди з керівниками закладу, розподіл за класами; знайомство із вчителями, класними керівниками, організатором учнівської молоді. - Ознайомлення з розкладом уроків у закріпленому класі, тематичним плануванням вчителя інформатики, планом виховної роботи класного керівника. - Складання і затвердження плану роботи студента-практиканта
Ознайомлювальний	<i>Тривалість – 3- 5-й дні практики</i> Практикант - знайомиться із організаційною структурою освітньої організації; статутом закладу, де визначені мета і основні завдання, організаційно-правові засади діяльності й організації навчально-виховного процесу; - вивчає навчальні плани та аналізує програми з інформатики; отримує уміння і навички розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни, складати тематичний план серії уроків; уміння розробляти тестові завдання; складати контрольні завдання та запитання до кожної теми уроку; - складає індивідуальний план роботи студента на весь період педагогічної практики; - відвідує уроки вчителів, засвоює основні педагогічні прийоми та методи подання навчального матеріалу; уміння використовувати відведений час для пояснення основних аспектів запропонованих тем; уміння будувати відносини з учнями; - складає план позакласної роботи, відвідує позакласні заходи, бере участь у їх аналізі (не менше одного заходу);

Основний	Тривалість – від 2-го тижня до закінчення практики Практикант - самостійно проводить уроки з інформатики (не менше 4 уроків) різних типів із застосуванням різноманітних методів і використання різних форм організації навчальних занять); отримує практичні навички педагогічного досвіду; уміння поєднання теорії з практикою; навички оцінювання знань учнів; уміння виявляти ініціативу; навички раціональної поведінки в стосунках з учнями; - відвідує та бере участь в обговоренні уроків, проведених студентами практикантами (не менше трьох); - проводить виховну роботу відповідно до плану класного керівника (за час педагогічної практики студент готує та проводить не менше трьох позакласних заходів) ; - бере участь в роботі предметного гуртка в школі; - проводить роботу з батьками учнів (участь у підготовці і проведенні батьківських зборів, відвідування учнів вдома); - проводить індивідуальну виховну роботу з учнями. Здобувачі освіти в період педагогічної практики ведуть комплексний щоденник виробничих практик, в якому записують відомості про всю роботу: навчальну, виховну, методичну, суспільно-корисну, свої спостереження, обговорення уроків, відомості про позакласну роботу. Щоденник використовується при написанні звіту про роботу, виконану під час практики.
Підсумковий	Оформлення документації та звіту про проходження практики Участь у підсумковій конференції

До **початку практики** здобувачі освіти одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки від керівника практики закладу освіти, необхідні документи (щоденник та індивідуальне завдання тощо). Також керівник практики повідомляє про систему звітності з практик, прийняту на кафедрі. Прибувши на базу практики, здобувачі освіти надають керівникові від бази практики направлення, щоденник, зобов'язуються дотримуватись прийнятого на базі практики режиму та регламенту роботи, вимог охорони праці, правил техніки безпеки з обов'язковим проходженням інструктажів.

Політика практики

Здобувачам освіти, які на момент проходження практики працевлаштовані у закладах освіти, пропонується в якості бази проходження педагогічної практики установи, організації за основним місцем роботи.

Практикант виконує в повному обсязі всі види робіт, які передбачені змістом і програмою педагогічної практики, сумлінно готується до кожного уроку(заняття) та проведення різноманітних позакласних занять; напередодні проведення уроку затверджує план-конспект уроку у методиста або вчителя-предметника. При підготовці до уроку практикант може отримати консультації у методиста або у факультетського керівника практики у визначений для цього час.

Практикант є для учнів зразком дисциплінованості, організованості, ввічливості й працьовитості.

В період практики зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виконувати розпорядження адміністрації і керівників практики, знаходитися на робочому місці вчителя протягом робочого дня. У виняткових ситуаціях, методист або вчитель-предметник може дозволити практиканту раніше завершити робочий день.

У випадку невиконання розпоряджень і вимог, пред'явлених до практиканта, він може бути відкликаний з практики, після чого розглядається питання про подальше перебування його в університеті.

Після закінчення терміну педагогічної практики здобувачі освіти повинні своєчасно подати необхідну документацію.

Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. Загальна організація та контроль за проведенням педагогічної практики в освітній організації здійснює керівник практики від ЗВО. Виконання програми практики здійснюється відповідно до складеного здобувачем освіти та затвердженого керівником практики від університету індивідуальним планом практики, який включає етапність та терміни виконання завдань практики.

Індивідуальний план заноситься в щоденник практики а хід його виконання контролюється як керівником від ЗВО, так і керівником від бази практики. Загальна організація та контроль за проведенням педагогічної практики в освітній організації здійснює керівник практики від ЗВО. Виконання програми практики здійснюється відповідно до складеного здобувачем освіти та затвердженого керівником практики від університету індивідуального плану практики, який включає етапність та термін виконання завдань практики.

Контроль за якістю проходження педагогічної практики проводиться керівником від ЗВО згідно з програмою практики, а контроль керівником від бази практики передбачає щотижневу перевірку виконання програми практики. За результатами проходження практики керівником від бази практики складається характеристика-відгук на студента.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну педагогічної практики практиканти подають керівнику письмові матеріали за результатами виконання обраних і узгоджених із керівником практики завдань:

- письмовий звіт про виконання індивідуального плану педагогічної практики оформляється кожним практикантом окремо згідно наданої схеми;
- оформлений щоденник практики, підписаний керівником від бази практики та керівником закладу освіти;
- повний конспект двох уроків з інформатики з використаними допоміжними засобами навчання;
- аналіз відвіданого уроку студента-практиканта;
- конспект позакласного заходу;
- психолого-педагогічну характеристику учня;
- звіт про проведення заходу з професійної орієнтації учнів

Протягом семи днів після закінчення педагогічної практики, відповідно до наказу, проводиться підсумкова конференція, на якій здобувачі звітують про проведenu роботу, здійснюється аналіз якості виконання завдань практики й оформлення звітної документації, оголошуються оцінки.

Остаточні підсумки практики підводяться у процесі складання студентами заліку з наступним розподілом балів:

<i>Види робіт</i>	<i>Кількість балів (максимальна)</i>
Особистісні характеристики студента (дисциплінованість під час проходження практики, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість відповідальність, інноваційність тощо).	10 балів
Підготовка та проведення двох залікових уроків з інформатики	20 балів
Конспекти залікових уроків з інформатики	10 балів

Аналіз залікового уроку іншого практиканта	10 балів
Зміст і виконання індивідуальних завдань від бази практики	10 балів
Зміст і проведення залікового виховного заходу.	10 балів
Психолого-педагогічна характеристика учня	10 балів
Зміст і проведення заходу з професійної орієнтації учнів.	10 балів
Зміст щоденника та письмового звіту з педагогічної практики.	5 балів
Захист звіту практики	5 балів
Максимальна оцінка за педагогічну практику	100 балів

Здобувач освіти допускається до складання заліку з педагогічної практики у разі виконання програми практики в повному обсязі. Оцінка не виставляється у тому випадку, коли практикант не виконав одного або кількох завдань.

Комісія приймає залік з практики впродовж перших семи днів після завершення практики. Оцінка за практику вноситься в залікову-екзаменаційну відомість та індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

У разі отримання негативної оцінки надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту та індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач освіти відрховується з університету.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Можливе визнання результатів педагогічної практики шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті під час переведення здобувача освіти з іншого навчального закладу, під час поновлення на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом».

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 - 74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Рекомендована література

Основна література:

1. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. «Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 29.06.2022 р. – схвалено Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки, Протокол № 8 від 29 червня 2020 року.

3. Гайдай С., Собчук О. Сучасні вимоги до інформаційно-цифрової компетентності вчителів закладів загальної середньої освіти // Методологічні та методичні проблеми викладання у сучасному освітньому процесі. Матеріали XI науково-практичної конференції (24 листопада 2021р.). Луцьк, С. 18-21.
4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
5. Красильник Ю. С. Організаційно-методичні засади педагогічної практики майбутніх магістрів педагогіки вищої школи // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2019, № 3. С. 119-123.
6. Мирончук Н.М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібн. Житомир, 2017. 52 с.
7. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ № 2736-20 від 23.12.2020 Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
8. Сучасна освіта в Україні Європейські орієнтири URL: <http://osvita.pedagog.org.ua/>

Для інформаційної підтримки дисципліни в умовах дистанційного та змішаного навчання реалізовано електронний ресурс в середовищі Moodle за посиланням: <https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=123>

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Світлана ЯЦЮК

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
загальної математики та методики навчання інформатики**

протокол №2 від 2 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Марія ХОМЯК